

АНАЛІЗ ЗВ'ЯЗКУ Thr₈₃→Ala ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА МАТРИКСНОГО GLA-ПРОТЕЇНУ З ІШЕМІЧНИМ АТЕРОТРОМБОТИЧНИМ ІНСУЛЬТОМ

Матлай О. І.

Науковий керівник – проф. О. В. Атаман

СумДУ, кафедра фізіології і патофізіології з курсом медичної біології

Порушення мозкового кровообігу набули останнім часом значної актуальності як у високорозвинених країнах світу, так і в Україні, про що свідчить високий рівень їх фатальних наслідків і місце, яке посідають інсульти серед складних медично-соціальних проблем, що вимагають значних інтелектуальних, організаційних і економічних ресурсів для їх розв'язання. У світі щороку переносять перший або повторний інсульт близько 15 млн людей. В Україні згідно з офіційною статистикою МОЗ України, реєструється в рік не менше 130 тис. нових випадків. За прогнозами експертів ВООЗ до 2015 р. число померлих у світі внаслідок гострих порушень мозкового кровообігу збільшиться до 6 млн. Різні аспекти цієї проблеми інтенсивно вивчаються неврологами, нейрохірургами, патофізіологами, генетиками практично у всіх розвинених країнах світу. З розвитком молекулярно-генетичних технологій з'явилися широкі можливості для вивчення генетичної складової цереброваскулярної патології. Нині в Україні велику увагу привертає до себе проблема зв'язку алельного поліморфізму генів з розвитком найпоширеніших патологічних процесів і хвороб людини. Серед багатьох генів, поліморфізм яких вивчається, ген матриксного GLA-протеїну (MGP). Основним ефектом MGP як *in vitro*, так і *in vivo*, є його антикальциногенна дія - він перешкоджає відкладенню солей кальцію в м'яких тканинах, зокрема в артеріальній стінці. Метою нашого дослідження став аналіз зв'язку поліморфізму Thr₈₃→Ala гена MGP з ішемічним атеротромботичним інсультом (ІАТІ) в осіб з артеріальною гіпертензією (АГ). Дослідження проведено з використанням венозної крові 170 хворих з ІАТІ, контрольна група складалася зі 124 пацієнтів. Поліморфізм Thr₈₃→Ala визначали методом полімеразної ланцюгової реакції з наступним аналізом довжини рестрикційних фрагментів. Одержані результати опрацьовували статистично з використанням програми Excel 2000. Достовірність відмінностей визначали за χ^2 . Генотипування хворих з ІАТІ і порівняння одержаних даних з результатами рестрикційного аналізу в контрольній групі дало змогу виявити, що співвідношення нормальних гомозигот, гетерозигот і гомозигот із мінорним алелем при аналізі поліморфізму Thr₈₃→Ala становить 39,4%, 48,8%, 11,8% та 34,7%, 53,2%, 12,1% відповідно. У результаті проведеного аналізу біло з'ясовано, що розподіл алельних варіантів гена MGP по Thr₈₃→Ala поліморфізму достовірно не відрізняється у хворих з ІАТІ контрольній групі ($p=0,701$). Таким чином, не існує зв'язку між поліморфізмом Thr₈₃→Ala з розвитком ішемічного атеротромботичного інсульту.